Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 202 (702) ♦ Субота, 23 жовтня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

У ПАМ'ЯТНИКАХ І В ПАМ'ЯТІ ЛЮДСЬКІЙ

Вони приїхали до Києва з Донбасу, Херсона і Прикарпаття, з Білорусі, Самари і навіть з Владивостока. Через півстоліття зустрілися в столиці України ветерани 10-го ордена Суворова Дніпровського танкового корпусу. Відвідали місця бойових дій, могили фронтових побратимів, меморіальний комплекс «Український державний музей Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років».

Нині в музеї ведеться цілеспрямована підготовча робота до пам'ятного ювілею. Сьогодні діють реліквійні виставки «Київ-43», фронтового листа, «Війну звинувачують діти». Нещодавно відкрито філіал музею в селі Балико-Щучинка, де в трьох залах документально відтворено перипетії битви на Букринському плацдармі.

Завершується реконструкція музею в селі Ново-Петрівці Вишгородського району. Саме звідси, з Лютізького плацдарму, наші війська завдали вирішального удару по ворогові і ввійшли на вулиці Києва. Передбачено, що музей почне приймати відвідувачів 5 листопада.

А мешканці Дніпропетровська відзначатимуть 50-річчя визволення рідного міста вже наступного понеділка (див. стор. 6).

Володимир ЧЕРКАС.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Постанова Верховної Ради України

Про заснування ювілейної медалі «50 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941 — 1945 рр.»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Заснувати державну нагороду України — ювілейну медаль «50 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941 — 1945 рр.»
2. Президії Верховної Ради України затвердити Положення про ювілейну медаль «50 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941 — 1945 рр.» та Опис ювілейної медалі «50 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941 — 1945 рр.».

Голова Верховної Ради України І.ПЛЮЩ

м.Київ
19 жовтня 1993 року

Факт і коментар

Коли юристом бути й не треба

На цьому тижні сталася примітна подія. Вона потребує особливого коментаря. Мова — про спільну колегію Мінфіну і Мінпрому. На неї були запрошені керівники багатьох підприємств, котрі вже вторували «стежку» на західні ринки. А приводом до зустрічі на спільній колегії стали результати перевірки контрольними державними органами 43-х підприємств: чи справно надходила на їхні рахунки валютна виручка протягом 1992 і першого півріччя 1993 року, наскільки ретельно вони сплачували податки, продавали 50 відсотків валютної виручки на міжбанківській валютній біржі тощо. Адже дотепер звинувачення в тому, буцімто чимало підприємств Мінпрому приховують від держави валютні кошти, переказуючи їх за кордон, ухиляючись від ринкового продажу згідно з чинним законодавством, не мали під собою грунтовних доказів.

(Закінчення на 3-й стор.)

Продиктовано в номер

Конгрес почався з «Были»

Сьогодні в московському Інституті молоді розпочав роботу перший Конгрес українців Росії. На нього з'їхалися делегати з усіх регіонів федерації, які представляють десятки громадських організацій та рухів. Вони планують створити єдине об'єднання російських українців, котре, на думку його організаторів, має сприяти збереженню побуту, традицій, культури, розвитку освіти, літератури.

Президент України Л.Кравчук щиро привітав учасників конгресу. У привітанні, що було зачитане делегатам, зокрема, йдеться, що Україна виявлятиме материнську турботу про долю своїх синів і дочок, — громадян Росії, дотримуючись норм міжнародного права.

А напередодні урочистого відкриття конгресу в посольстві України відбулася презентація виданого в Оренбурзі тритомника «Быль о Тарасе». Його автор — заслужений діяч культури України Большаков живе й працює в степовому краї.

Дещо про м'ясо, ковбасу й СРСР

У Севастополі відбулися міські збори комуністів, в яких взяли участь понад 800 чоловік. Виступаючи перед своїми однодумцями, перший секретар республіканського комітету Комуністичної партії Криму (КПК) Леонід Грач сказав: «Я сьогодні спілкувався по телефону із Зюгановим, він передав севастопольським комуністам привіт і сказав, що російська комуністична партія навіть в умовах підпілля зробить все, щоб взяти участь і перемогти у наступних виборах» і зазначив, що КПК, об'єднавшись з «Республиканским движением Крыма» в блок, докладе максимум зусиль, щоб отримати перемогу у виборах Президента і ВР Криму. «Якщо комуністи переможуть, народ знову матиме можливість харчуватися дешевим хлібом, м'ясом і ковбасою», — сказав Грач. Програмні цілі Компартії Криму залишаються незмінними — це відновлення СРСР, радянської влади і соціалізму.

Ратифікуйте і не сумнівайтеся

Без подальших зволікань приєднатися до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї закликав Україну та Казахстан представник РФ в ООН Ю.Воронцов.

Виступаючи днями у комітеті з розброєння та міжнародної безпеки Генеральної Асамблеї, він також наголосив, що «дружня Україна повинна якнайшвидше ратифікувати Договір СНО-1», без чого неможливе набрання чинності Договором СНО-2 між Росією та США. Щодо можливих питань і сумнівів української сторони, то, вважає російський дипломат, їх не повинно залишатися після підписання прем'єрами двох держав кримської домовленості з ядерних питань у вересні цього року.

Митрополит стає Патріархом

Патріархом Київським і всієї України став Патріарший Місцеблюститель митрополит Чернігівський і Сумський Володимир (в миру — В.Романюк). Всеукраїнський православний Собор Української православної церкви — Київського патріархату (УПЦ- КП) обрав його пожиттєво більшістю голосів на Патріарший престол.

МІЖДЕРЖАВНІ ЗВ'ЯЗКИ МІЦНІЮТЬ

Учора Президент України Л. Кравчук і Голова Верховної Ради І. Плющ прийняли міністра закордонних справ Соціалістичної Республіки В'єтнам Нгуен Мань Кама, який перебував у Києві з триденним офіційним візитом.

Відбулися ділові розмови, під час яких порушувалися питання подальшого розвитку україно-в'єтнамських взаємовідносин як в політичній, так і економічній галузях.

Нгуен Мань Кам передав Л. Кравчуку запрошення керівників СРВ відвідати Ханой. Торкнувшись розвитку економічного співробітництва, в'єтнамський гість, зокрема, наголосив на зацікавленості його країни в отриманні з України обладнання для електростанцій.

У розмові з І. Плющем обговорювалися питання зміцнення міжпарламентських контактів.

А днем раніше міністр закордонних справ В'єтнаму зустрівся з керівником зовнішньополітичного відомства України А. Зленком і міністром транспорту України О. Климпушем. Відбулася церемонія підписання міжурядових угод «Про безвізовий режим в'їзду для власників дипломатичних та службових паспортів» та «Про повітряні сполучення».

Нгуен Мань Кам взяв участь в офіційній церемонії відкриття посольства СРВ в Україні.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Міністра закордонних справ України

Призначити ЗЛЕНКА Анатолія Максимовича Міністром закордонних справ України.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 жовтня 1993 року

Постанова Верховної Ради України

Про Генерального прокурора України, його першого заступника і колегію Генеральної прокуратури України

Враховуючи серйозні недоліки в керівництві органами прокуратури України, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Увільнити ШИШКІНА Віктора Івановича з посади Генерального прокурора України і Гайсинського Юрія Олександровича з посади першого заступника Генерального прокурора України.

2. Повноваження колегії Генеральної прокуратури України в повному складі попинити.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ
21 жовтня 1993 року

Постанова Верховної Ради України

Про призначення Генерального прокурора України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Призначити ДАЦЮКА Владислава Володимировича Генеральним прокурором України.

2. Доручити ДАЦЮКУ В. В. протягом тижня подати на затвердження Верховної Ради України пропозиції про склад колегії Генеральної прокуратури України.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
21 жовтня 1993 року

Парламентська хроніка

З НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ НЕ ВИЗНАЧИЛИСЯ

Денне і вечірнє засідання 21 жовтня

Понад 30 депутатів виступили на обговоренні концепції національної безпеки України, але так і не дійшли спільної думки. Депутати проголосували за подальшу роботу над виробленням концепції у комісіях Верховної Ради разом з урядом. Без заперечень прийнято закони «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» та «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про оборону України». Хоча не було зауважень до запропонованих змін до статей 97 та 114-5 Конституції, прийняти їх не вдалося, оскільки простої більшості голосів для таких документів недостатньо: потрібні були принаймні 300 голосів. Крім цього, прийнято Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Хоча концепція і є концепція, тобто основа, зміст, розуміння поняття національної безпеки, багато депутатів намагалися запропонувати численні конкретні постулати, які в інших країнах становлять державну таємницю. Скажімо, у виступі депутата В. Шлемка була спроба, по суті, запропонувати визнати такою, що несе загрозу Україні, сусідню державу — Туреччину. Підставою для цього була наявність величезного військового флоту (270 кораблів), загальної кількості збройних сил (майже 580 тисяч військовослужбовців), військових баз США. Інші депутати намагалися просто говорити не по темі — про те, що в кожного болить.

Але розумніше, мабуть, було погодитися з пропозицією депутата Ізмалкова, який сказав: концепція національної безпеки має представляти собою таке формулювання, як система політичної, економічної, екологічної, соціальної (можливі варіанти) безпеки, її зміст і розуміння. Конкретизацію ж, мабуть, варто доручити відповідним відомствам.

Але депутати продовжували говорити про наболіле. Так, В. Пинзеник заявив: центр проблеми національної безпеки лежить перш за все у сфері економіки. І перейшов до конкретики. Він запропонував скасувати рішення про фіксований курс карбованця. Аргументував це красномовними цифрами: біржові обороти по продажу валюти внаслідок цього впали у десять разів, валюти не вистачає, зростає заборгованість українських підприємств. Експорт припиняється, українські підприємства витісняються з ринків збуту західними фірмами, конкурувати з якими потім буде неможливо. Результат — катастрофа...

Отже, що таке національна безпека, поки що не сформульовано.

Костянтин ПАРИШКУРА.

Інтерв'ю в кулуарах

— Щойно з'ясували, що Комітет з національної безпеки призначатиме Президент України. Хто, на вашу думку, має увійти до його складу?

Геннадій ВАНЄЄВ:

— Добре не поміркувавши, й не скажеш. Звичайно, мають увійти силові міністри, державні й політичні діячі, народні депутати. Не хочу переходити на особистості так само, як і на посади, але, гадаю, що економічні структури мають представляти віце-прем'єри. Щодо народних депутатів, критерій відбору має бути такий: член Комітету не повинен плутати такі поняття, як «контрнаступ» і «контратака». Даруйте за терміни, які властиві швидше воєнній доктрині.

Валентин ТРИЗНА:

— Мав би увійти до Комітету з національної безпеки я і Степан Ількович Хмара. Гадаю, цього було б достатньо. Ще узяли б народного депутата Семенця. За консультанта.

Сергій ВУСАТИЙ.

ВЕРХОВНА РАДА РОБИТЬ КРОК НАЗУСТРІЧ ВОЯКАМ УПА

Ранкове засідання 22 жовтня

Впродовж ранкового засідання депутати обговорювали питання, що здебільшого стосувалися матеріального забезпечення людей похилого віку. Скажімо, розпочалося воно прийняттям постанови «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення». Проте надалі пристрасті в сесійному залі таки розгорілися. Причиною стало обговорення Закону «Про статус ветеранів війни та гарантії їх соціального захисту». І навіть не закон в цілому, а та його стаття про надання статусу ветеранів війни воякам УПА. Доповідач М. Науменко пропонував прийняття за основу варіант, за яким ветеранами війни визнавалися б вояки УПА, що брали участь у боротьбі з фашистськими загарбниками і не причетні до каральних акцій щодо мирного населення, вбивств і мордувань. Але як сьогодні практично це зробити, запитували депутати. До того ж, за словами Г. Алтуняна, історія свідчить, що всі, хто брав хоч якусь участь у каральних акціях, були розстріляні ще за Сталіна. Це була не просто війна, говорив В. Пилипчук, бо стосовно до України вона об'єднувала в собі елементи світової, вітчизняної, громадянської, національно-визвольної війни, елементи тероризму та провокацій з боку усіх воюючих сторін. Тож сьогодні практично неможливо визначити, чи злочин скоєний вояками УПА, чи переодягненими енкаведистами, і вихід лише один — надати представникам двох воюючих сторін однакові права і не ворушити минуле. Його підтримав Д. Павличко, навівши приклад Іспанії, де на сьогодні прирівнені в правах франкісти та республіканці, бо тільки так можна досягти громадянського миру. Проти такого вирішення питання виступила С. Остроущенко, деякі інші депутати.

Однак цього разу Верховна Рада таки зробила крок назустріч воякам УПА. Повторним поіменним голосуванням було прийнято статтю, за якою статус ветеранів війни надається тим із них, хто протягом 1941—1944 років брав участь у боях проти німецьких загарбників і не вчинив злочинів проти людства. Однак, на думку багатьох депутатів, це рішення є лише кроком назустріч воякам УПА, оскільки їхня боротьба продовжувалася до 1954 року.

Після того депутати прийняли Закон України «Про статус ветеранів війни та гарантії їх соціального захисту» в цілому та постанову про введення цього закону в дію.

Під кінець засідання депутати розглянули та прийняли в першому читанні проект Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку».

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Інтерв'ю в кулуарах

Голова міської Ради ветеранів «Останній військовий призов» Дніпропетровська Іван **ВОДОП'ЯНОВ:**

— Нас запросили на засідання Верховної Ради з приводу того, що сьогодні слухається закон про наші пільги. Цей закон нас влаштовує, але не повністю: не сказано в цьому законі єдине — що ми призвані були до лав збройних сил неповнолітніми. Це не виділено, хоча ми й просили це зробити.

— Як ви ставитесь до того, що тут урівнені в правах ветерани і Червоної Армії, і УПА?

— Я категорично проти УПА, тому що я був хлопчаком тоді, коли фашисти загарбали Україну, і тому я знаю, як ставилась до нас УПА.

Народний депутат України Федір **СВІДЕРСЬКИЙ** (м. Нововолинськ):

— Нарешті відбулося політичне визнання УПА воюючою стороною. То є велика справа, тому що на сьогодні ми мали таке протиріччя. Ця категорія наших патріотів з України мали визнання вже світове, ветерани УПА увійшли у світову організацію ветеранів другої світової війни, а в себе в Україні ми маємо таке політичне протистояння, що наша влада не визнавала їх ні ветеранами, ні воюючою стороною. Звичайно, протиріччя між крайніми поглядами були і будуть, але коли ветерани УПА їхали теплоходом по Дніпру з ветеранами Червоної Армії, вони знайшли спільну мову, спільні інтереси, які грунтувалися на любові до України, на захисті незалежності України. І ті й інші захищали Україну, кожен виконував свій і громадянський і військовий обов'язок. І я вважаю, що даний закон — це все-таки політичне примирення, а не загострення того протиріччя, яке намітилося б знову, якби той закон не був прийнятий.

Катерина ВОРОНЕНКО.

Релігія: точка зору

НАЦІЯ — ЦЕРКВА — ДЕРЖАВА

Роль церкви в духовному становленні нації

Державне, національне і духовне відродження Української держави потребує вдумливого і глибокого аналізу всіх складових цього суспільного процесу.

В усі часи історичного розвитку людства релігія була або визначальним, або невід'ємним чинником в процесі державотворення. Тому без урахування релігійного фактора, усвідомлення значення релігії в справі державотворення практично неможливо правильно визначити стратегію побудови самостійної держави.

Незважаючи на нібито зростаюче значення церкви в духовному відродженні українського народу, нині доводиться констатувати і той факт, що переважна частина населення України й, особливо інтелігенція сприймає релігію здебільшого як сучасний декор, або обрядовий архаїзм, з яким слід рахуватися, аби належним чином виглядати в очах оточення.

Тим самим в усвідомленні чи не переважаючої більшості населення ідеали віри й духовності зводяться в кращому випадку до того чи іншого обряду, без глибокого сприяння сутності християнського вчення.

Поряд з цим явищем в Україні діє більше 10 тисяч громад, релігійні адміністративні центри яких знаходяться поза межами України, а діяльність їхніх ієрархів та священиків зводиться в більшості випадків до «окормлення пастви», тобто збереження будь-якою ціною духовного (отже, й політичного) впливу на людей та зміцнення того ланцюга, яким духовне життя в Україні століттями було прикуте до імперської колісниці Росії. З іншого боку, з ними конкурують всесвітні церковні конфесії, які прагнуть до пришеплення людям космополітичних, денаціональних ідей. Отож, осмислюючи роль церкви в духовному відродженні нації, слід правильно визначити пріоритети, врахувати нинішній духовний стан народу, аби неправильними діями не призвести до розчарування, до ще більшої духовної кризи й деградації, виростити, а не заглушити, ті зерна віри, які посіяно в душах людей.

Духовний і моральний стан нинішнього українського суспільства — прямий наслідок того суспільного експерименту, який проводився впродовж трьох поколінь. Атеїзм, споживацький практицизм, псевдоідеали, що на слух були схожими з ідеалами християнства (але були відірвані від духовної його суті), котрі насаджувалися і проповідувалися всіма можливими засобами масової інформації, принесли свої плоди. Вони зруйнували християнські духовні устої, що плекалися в нашому народі впродовж тисячоліття. Економічні умови, які створила комуністична влада, були такими, за яких практично було неможливо пересічній людині дотримуватися християнських заповідей. Колективізація, тобто тотальне пограбування, позбавлення власності людей, три голодомори, поставили український народ, в середовищі якого в усі часи крадіжка вважалася тяжким гріхом, в такі умови, коли не красти, не обдурювати означало або вмерти, або животіти на межі злиднів.

Денаціоналізація, русифікація, в якій і РПЦ відігравала відповідну роль, колаборуючи з безбожним режимом, насильницьке знищення української національної церкви спричинили різкий обрив одвічних народних традицій, вакуум в душах людей, який, на думку реалізаторів цього сатанинського соціального експерименту, мав бути заповнений комуністичними ідеалами.

(Закінчення на 9-й стор.).

КОЛИ ЮРИСТОМ БУТИ Й НЕ ТРЕБА

(Початок на 1-й стор.)

Тим часом заборгованість українських підприємств — російським, навіть якщо розрахувалася б Росія зі своїми боргами з українськими виробниками, становить 5 трильйонів 746 мільярдів карбованців. І врешті-решт, брав сумнів, що падіння біржових оборотів проти липня щодо доларів США — в 10 разів, німецької марки — в 10 разів, російського рубля — у шість разів протягом останнього місяця пояснюється самим введенням фіксованого курсу продажу інвалюти. Здебільшого так, але не тільки цим. І перевірка це підтвердила. З 43-х підприємств порушували законодавство про систему валютного релюгування та контролю — 36. А коштів, дорахованих у валютні фонди та бюджет держави і таких, що підлягають обов'язковому продажу на валютній біржі, цілком достатньо, щоб розквитатися з боргами перед російськими підприємствами. Тільки обсяги дорахувань збільшили валютні фонди України на 9 мільярдів 102 мільйони 800 тисяч доларів США. Якби до порушників застосували б стягнення, як на Заході, хтозна, може, знайшлося, чим і розрахуватися за енергоносії.

Мабуть, юрист кваліфікував би причини неповного надходження валютної виручки від здійснення експортних операцій та несплату податків як приховування валютної виручки шляхом зарахування коштів на рахунки іноземних підприємств, яким відвантажена продукція, виконано роботи, надано послуги тощо. Я не юрист. І несплату податку на валютну виручку Харцизьким сталедротоканатним заводом у розмірі 480,4 тисячі долара США розцінюю як крадіжку з кишені держави. А враховуючи те, що цей податок мав бути сплачений з коштів, використаних для створення спільних підприємств за кордоном, — як зухвалу крадіжку.

Так само, як крадіжку, я розцінюю усі інші факти, виявлені перевіряючими. А йшлося про перекручування бухгалтерського обліку, застосування занижених ставок податків, підміну бартерних контрактів на експортні і, навпаки, приховування валютних коштів шляхом зарахування їх до статутних фондів, створених за межами України спільних підприємств і таке інше.

Що крадуть — то, на жаль, тільки один бік медалі. Другий: держава, як була, так і лишається кепським власником, бо у справжнього господаря не крадуть. Про це також треба подумати.

Сергій ВЛАД.

У партіях і рухах

Більшовики знову вчаться

В Одесі почалися заняття в школі політичної освіти «За ленінізм», створеній обласною організацією ВКПБ. Слухачі, а їх близько півсотні, вивчають історію більшовизму, основи ленінізму, політекономію, становище світового комуністичного руху. З поправкою на сьогоденний історичний та політичний момент, зрозуміло. Цей факт ще раз засвідчує, що одеські, як і всі інші, більшовики не втрачають надій на те, що їм- таки будувати «світле майбутнє».

Лідер одеських більшовиків Генріх Стрижков нещодавно завдав на свої плечі ще одну ношу — став парторгом ЦК ВКПБ на півдні України і в Криму. Отже, сподівається на реставрацію соціалізму за Леніним і тут.

До економічного союзу — вперед!

Відбулося засідання політради Союзу на підтримку Республіки Крим (СПРК). СПРК — одна з найбільш багаточисельних і популярних в автономній республіці партій. До її складу входять понад 20 народних депутатів України і Республіки Крим. Політрада СПРК однозначно висловилася за входження України в економічний союз країн СНД. Запропоновано ВР Криму створити робочу групу і направити її в регіони України з метою агітації за входження нашої держави до економічного союзу. СПРК також рекомендує провести з цього питання всеукраїнський референдум.

Фестивалі

«ОБЕРІГ-93» КРОКУЄ ЧЕРЕЗ «ЛАБІРИНТ»

Урочистий зачин п'ятого Всеукраїнського телевізійного фестивалю співаної поезії та авторської пісні «Оберіг- 93» відбувся у ресторані «Лучеськ» у залі, своєрідно оформленому головним художником цього свята Миколою Кумановським. В рамках фестивалю вперше проходитиме реалізація проекту «Лабіринт», що порушує проблему герметизму, а саме — герметичного звуку, тексту і простору. Як сказав на прес-конференції незмінний директор і художній керівник фестивалю Олексій Левченко, на пісенне свято у Луцьк приїхали не тільки барди, виконавці пісень і поети, але й музикознавці, художники, скульптори і навіть філософи та політологи з різних куточків України. Всього 150 митців різних жанрів. А головний режисер фестивалю Сергій Архипчук повідомив, що самобутній і незалежний фестиваль «Оберіг» не фінансує держава. Його організаторами стали фірма «Світ» і нове СП «Едам-Світ», а підтримали меценати Луцького автомобільного заводу, концерну «Інтерконтакту», «Економбанку», редакції газети «Голос України», МП «Берегиня».

У перший день фестивалю дійство розпочалося виступами лауреатів «Оберегів-1989-1992» Олега Покальчука, Зої Слободян, Ігоря Жука, Валерія Харченка та інших. Щирі слова вітання, добра й успіхів висловив учасникам фестивалю письменник Євген Сверстюк. Учасники фестивалю побувають з концертними програмами на підприємствах Луцька.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Спорт

НА АРЕНАХ КРАЇНИ ТА СВІТУ

Міні-футбол. Взяв старт чемпіонат країни серед команд вищої та першої ліг. Елітна група перше коло змагань проводить за туровою системою в кількох містах. За підсумками першої половини чемпіонату визначиться вісімка колективів, яка продовжить боротьбу за призові місця.

— Старт змагань пройшов без накладок, - коментує голова асоціації міні-футболу України Геннадій Лисенчук.

— У Запоріжжі, Дніпропетровську, Славуті, Кременчуку, Донецьку, Жовтих Водах підготувалися добре. На належному рівні було й суддівство.

А турнірна таблиця після двох турів має такий вигляд: «Ріта» (Харків), «Надія» (Запоріжжя), «Ніке» (Дніпропетровськ) - по 12 очок, «СКІФ-Селекс» (Київ) - 9, «Авангард» (Жовті Води), «Механізатор» (Дніпропетровськ), «Янус-Донбас» (Донецьк) - по 8, «Водеяр» (Кременчук) - 7, «КрАЗ» (Кременчук) - 5, «Омета» (Херсон) - 4, «Вулкан» (Черкаси), «Шахтар» (Донецьк), «Славутич» (Славута) - по 2, ІНГА (Харків), «Інтурист» (Гуляй Поле) - по 1. У першій лізі трійка лідерів така: «Одеса» - 10 очок, «Ліанда» (Запоріжжя), «Україна» (Львів) - по 9 очок.

Футбол. Товариський матч. «Хіміко» (Житомир) - «Динамо» (Київ) - 1:4. Як повідомила російська газета «Спорт-Экспресс», нападаючий мінського «Динамо» Сергій Герасимець (корінний киянин) прийняв запрошення тренерів київського «Динамо» повернутися до цього клубу.

Хокей. Чемпіонат МХЛ. «Трактор» - «Сокіл» - 4:2.

Отакої!

МИСЛИВЦІ НА МАМОНТІВ, ЗДРАСТУЙТЕ!

Закінчився польовий сезон у численних археологічних експедиціях, що працювали на Черкащині. Він виявився «урожайним» на знахідки і відкриття, причому, світового масштабу. Так, поблизу села Тальянки Тальнівського району вчені Інституту археології АН України відкрили залишки міст епохи трипільської культури. Під егідою ЮНЕСКО з цього приводу у Тальянках відбулася міжнародна наукова конференція. А в селі Межиріч неподалік Канева сенсаційна знахідка, — добре збережене помешкання древньої людини кам'яного віку, збудоване з кісток мамонта, — прикувала увагу не лише науковців України, а й США, котрі разом з українськими колегами працювали в Межирічах. Археологи довели: на місці сучасного мальовничого села стояло велике поселення мисливців на мамонтів. Скільки їх було — сподіваються дізнатися протягом експедиційних пошуків наступного літа.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

До речі

Представник Президента у Чернігівській області Валентин Мельничук видав розпорядження про взяття під державну охорону 311 пам'яток археології, виявлених під час недавніх розкопок. Найближчим часом намічено встановити біля них охоронні пам'ятні знаки.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Факт і коментар

БІЗНЕС НА ЇЖАКАХ

Мешканець селища Асканія-Нова В. Іванченко вирішив стати зоологом-препаратором. У заповідних місцях він піймав чимало усіляких тварин і птахів і здав їх опудала до херсонського магазину «Природа» майже на 170 тисяч карбованців. 8 їжаків оцінили на 15-20 тисяч, на стільки ж білку, степову гадюку, мартина тощо.

— Природоохоронці, звичайно, вилучили цей товар, — пояснив інспектор управління охорони навколишнього середовища облдержадміністрації В.Кравченко. — Горе-препаратор не мав дозволу на виловлення тварин і виготовлення опудал. До того ж заборонено полювати на білок, мартинів, а гадюку занесено до Червоної книги України. Матеріали передано до прокуратури.

Чим тільки не займаються нині спритники, щоб заробити гроші! Представники однієї з фірм закуповують у Росії рушниці і здають до названого магазину по 2-3 мільйони за одиницю. Одна херсонка ловить на своїй дачі мишей і вигідно збуває їх господарям балінезійських кішок. А знайомий за попередніми публікаціями юнак продовжує скуповувати для чогось великих тарганів.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсонська область.

До бар'єру!

До інфляції не причетні

Акціонерно-комерційний «Електробанк» провів прес-конференцію. Напередодні в обласній прокуратурі прозвучала думка, ніби винуватцями інфляції в Україні є комерційні банки. З огляду на це голова правління банку Л.Загородня заявила, що «Електробанк» — здорова, а не структура-паразит. Його фінансово-кредитна політика — пільгові кредити під науково-технічні розробки, впровадження нових технологічних ліній, будівництво житла тощо. Банк також підтримує процеси роздержавлення. Однією із «святих» заповідей кодексу честі «Електробанку» є меценатство. До речі, саме цей банк є засновником і постійним спонсором талановитого камерного оркестру «Кончерто Гроссо», який нещодавно полонив своєю грою Париж.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Фотовікно

Зовсім не обов'язково, щоб ваша бабуся скочила в гречку з водолазом. І без професора Преображенського можна обійтися в наші дні: варто бути лише чистопородним псом у заможних господарів. Ото раювання! І нагодують тебе, і напоять з тарілочки, і погуляють з тобою, і викупають, і вичешуть... Ну, походиш раз чи два на рік по рингу, ну, подивляться на тебе експерти, а дадуть медаль чи не дадуть — вже не твій клопіт. І СНІД не загрожує — слідкують за «контактами» пильніше, ніж контррозвідка за шпигунами...

Фото Бориса ДЕМБИЦЬКОГО.

Щось новеньке

На всі «руки» майстер

Небачену досі будівельну машину створили конструктори Українського державного інституту кранобудування, що в Одесі. У ній суміщено кран, бульдозер, екскаватор та навантажувач. Перестановку устаткування легко й швидко проводять у залежності від виду роботи. КМЦ-10 (така офіційна назва нової машини-універсалу) дуже зручна при спорудженні порівняно невеликих об'єктів, скажімо — селянських будинків, дачних котеджів, тваринницьких ферм, машинних дворів сільських переробних підприємств тощо. З її допомогою можна виконувати весь цикл робіт — від котловану до даху. Одеське виробниче об'єднання «Краян» приступає до серійного випуску КМЦ-10. Новинку планують поставляти не лише в регіони України, а й колективним господарствам, фермерам, кооперативам ближнього зарубіжжя.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Знай наших!

Є за що дякувати

Глава Української греко-католицької церкви кардинал Мирослав Іван Любачівський надіслав президентові Калуського концерну «Хлорвініл» Олегові Романенку вітального листа та іменну Біблію за те, що він знайшов можливість виділити для потреб Львівської архієпархії партію високоякісних шпалер, необхідних для проведення реставраційних робіт.

Листи з подяками на адресу «Хлорвінілу» надходять не лише від шанованих осіб, а й від багатьох споживачів цієї справді добротної й унікальної продукції. Як з нашої держави, так і з країн далекого і близького зарубіжжя.

Нещодавно калусці почали виготовляти шпалери модифікованих взірців, за які теж будуть немало подяк від покупців.

Василь БАБУХ.

Івано-Франківська область.

Добра вість

«Еліксир» виправдовує назву...

Рівненська приватна фірма «Еліксир» продала сільськогосподарським підприємствам області пально-мастильних матеріалів на двадцять мільярдів карбованців, що дало їй змогу забезпечити безплатними сільгосппродуктами рівненські школи, ліцеї, інтернати. І не на тиждень-два, а на цілий навчальний рік.

Це не перша благодійна акція фірми, якою керує пан Валерій Коротков. «Еліксир» допомагає літнім людям, інвалідам, утримує місцеву футбольну команду вищої ліги «Верес».

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

ВИСТУП ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Л. М. КРАВЧУКА НА СЕСІЇ

Шановні народні депутати!

Спочатку хотів би сказати кілька слів про основні принципи та засади національної безпеки.

У питаннях безпеки Україна має виходити з того, що вона визнає і підтримує принципи міжнародного права, резолюції, рішення Організації Об'єднаних Націй, НБСЄ. Вона виконує умови двосторонніх та багатосторонніх угод, в яких виступає як учасник. Це перша принципова позиція.

Друге. Україна розглядає свої кордони як остаточні і зі свого боку не має територіальних претензій до сусідів. Вона поважає суверенітет інших держав і відмовляється від застосування сили або погрози її застосування у двосторонніх відносинах з іншими країнами. Україна бажає тісно співробітничати і жити в дружбі із сусідніми державами.

Третє. Ми можемо зберегти свою економіку, зупинити руйнівні процеси тільки завдяки злагодженій роботі всіх управлінських структур як у центрі, так і на місцях, і тільки у взаємодії з країнами СНД.

Ми подолаємо наше відставання та станемо повноправним членом серед розвинутих країн лише шляхом швидкого та ефективного входження в економічний та політичний простір західноєвропейської інтеграції, не розриваючи, а вдосконалюючи зв'язки і стосунки в рамках СНД.

Добровільна політико-економічна ізоляція в обох напрямках є абсурдною і небезпечною з точки зору збереження себе як нації і держави.

Україна підтримує і буде підтримувати на відповідному рівні свій військовий потенціал, національну систему оборони. Ми сповнені рішучості захищати свій суверенітет і територіальну цілісність, протистояти будь-якій агресії. Ми розпочали і поглиблюємо трансформацію, перебудову наших Збройних Сил, щоб пристосувати їх до сучасних вимог, підняти до рівня суверенної європейської держави.

Вони становлять основу нашої системи оборони і мають бути постійно готовими зупинити будь-якого агресора.

Наступне. Великі перетворення політичного та економічного характеру, що нині відбуваються в нашій державі, безумовно, призводять до виникнення внутрішніх загроз безпеці. Це не військові загрози, вони мають політичний, соціальний або економічний характер, послаблюють державну структуру і роблять її більш вразливою для зовнішнього тиску.

У проведенні політики і забезпеченні мирного розвитку нашої держави ми маємо спиратись на внутрішні консолідуючі сили, на центристські сили. Ми маємо використовувати ті процеси, які вже позитивно позначаються на житті нашого суспільства.

Ми маємо спиратися тільки на офіційні державні структури для захисту своєї внутрішньої і зовнішньої безпеки. Будь-які інші структури, воєнізовані чи не воєнізовані, не мають права брати участі в захисті нашої держави. Тому що в надзвичайній ситуації, не будучи конституйованими, введеними до Закону, вони можуть діяти поза Конституцією, поза Законом, що веде до дуже небезпечних явищ.

Наслідки загибелі колишньої системи організації економіки і неминучі соціальні втрати під час переходу до ринкової економіки були б менш вразливими якби ми не припустилися з самого початку прикрих помилок як в управлінні, так і в загальних підходах. Нині, на жаль, спостерігаємо зростання зрозумілого розчарування, анархії й еміграції, яка вже почалася, злочинності та інших патологічних явищ. І це ми маємо враховувати у своїй роботі.

Найкращим шляхом подолання негативних процесів є наша спільна злагоджена робота, докладання всіх зусиль для того, щоб скоротити тривалість перехідного періоду.

Успіх перетворень залежатиме значною мірою від ефективного завершення приватизації, економічних і політичних реформ, які мають бути націлені на перехід до вільної економіки, до ефективного керування державою та функціонування всіх правових установ.

Ясна річ, що обговорення цього питання у законодавчому органі України, ті дискусії, які сьогодні тривають уже третій день, висвітлили надзвичайно гострі проблеми. Не зупинятимуся на них, тому що ви самі все чули. Сподіваюсь також, що народні депутати у своїх виступах розгорнуть тези, висловлені в доповідях.

Але на базі нинішніх рішень, які вже приймаються і які ще прийме Верховна Рада, я переконаний, будуть розроблятися правові засади, доктрини, програми, стратегія захисту національних інтересів у всіх сферах суспільного життя.

Окрім того, як видно з виступів членів Уряду, голів комісій, народних депутатів, негативні тенденції в соціально-економічному і політичному розвитку України продовжують діяти, тоді як позитивні зміни не набули нової якості, не стали масштабними. Отже, ми змушені вживати і невідкладних заходів у всіх сферах нашого суспільного життя.

Насамперед, слід визначитися, який зміст вкладаємо в саме поняття національної безпеки.

На мою думку, це певний стан захищеності життєво важливих інтересів громадянина, суспільства та держави від внутрішніх і зовнішніх загроз, який є необхідною умовою збереження та помноження духовних і матеріальних цінностей.

Виходячи з такого розуміння, і Президент, і Уряд діють і мають намір діяти далі з метою створення надійної системи гарантій для вільного розвитку України.

Відразу хочу зазначити, що в скрутний час економічної кризи деякі наші тлумачення, наші заяви і наші наміри не є достатньо переконливими. Але ми не можемо не зважати на те, що час плине і такий стан життя в Україні не буде тривалим. Ми мусимо вжити таких заходів, щоб зупинити кризові процеси.

Національна безпека має комплексний характер, вона будуватиметься на проведенні єдиної державної політики узгодженої, скоординованої і збалансованої системи заходів, які адекватні загрозам національній безпеці держави.

Основними напрямками цієї політики на даний момент я вважав би такі:

— послідовне і зважене реформування економічних відносин;

— досягнення національної злагоди, політичної стабільності;

— здійснення заходів по соціальному захисту населення;

— стримання тих процесів на місцях, які дестабілізують ситуацію;

— жорсткі і конкретні заходи щодо боротьби з корупцією і злочинністю;

— відшукання оптимальних форм співробітництва з державами близького і далекого зарубіжжя.

Тема цієї розмови надзвичайно об'ємна, широкомасштабна і складна. Тому зупинюся лише на декількох принципово важливих моментах проблеми.

Внутрішньополітичні аспекти безпеки.

Якщо проблему національної безпеки розглядати із загальнополітичних позицій, то вирішальна значення набирає вибір стратегії реформування українського суспільства. Маємо як мінімум три стратегічні альтернативи.

Перша полягає в тому, щоб залишитися в рамках авторитарно-бюрократичного суспільного ладу, але вже не в кордонах колишнього Союзу, а кордонах України.

Відразу можна сказати, і тут я згоден з виступами переважної більшості депутатів, які говорили про те, що цей шлях не є перспективним і що ми на цей шлях стати не можемо.

Друга альтернатива. Кинутись у ринкову стихію, як у прірву, закривши очі. Такий собі своєрідний ліберальний підхід, повна лібералізація. Коріння його — не тільки у бездумному сліпуванні західним моделям розвитку, а й традиціях, до яких ми вже звикли: або до краю вправо, або — вліво. Це десятиліттями було притаманне нашому народові і нашим підходам.

Такий шлях, «вестернізація», я б так його назвав, для нас теж згубний. Не кажучи про те, що сам Захід відмовився від крайніх форм лібералізму. Менталітет нашого народу, декілька поколінь якого виховувались в умовах тоталітаристської колективності, не дозволить успішно реалізувати задумане. Якщо ми, підкреслюю, кинемося в ринкову стихію бездумно.

Прибічники радикального лібералізму іноді говорять, що для того, щоб вилікувати хворе суспільство, не потрібно звертати увагу на біль, який йому спричиняємо. Але ж є межа, коли хворий просто не витримає цього болю. Зрозуміло, що ні про жодну національну безпеку в цих умовах говорити не доводиться.

На наш погляд, правильний ключ реформування ми знайдемо, коли зуміємо поєднати конкретно-історичні умови України і найбільш перспективні тенденції світового суспільного прогресу. Тобто мова йде про стратегію реформування, засновану на інтеграційній концепції розвитку самої України.

Ми маємо знайти модель для України. Це є найскладнішою проблемою, над якою сьогодні працюють Уряд, Президент, працюють створені нами творчі групи фахівців, які готують відповідні пропозиції.

Не повторення капіталізму XX століття (з тим ми вже запізнились назавжди), а пошук шляхів, які б вивели Україну з економічної кризи, враховуючи її специфіку, враховуючи її історію.

З ким би мені не доводилося спілкуватися останнім часом, в тому числі з західними політиками, всі вони в один голос кажуть: «Ви маєте знайти модель для України». Механічне перенесення чужого досвіду на Україну є небезпечним. Вони це розуміють. Але ми ще не всі зрозуміли.

Реалізація такої інтегративної стратегії повинна бути заснована на тверезому врахуванні об'єктивних умов і суб'єктивних чинників, що дозволило б забезпечити національну безпеку держави.

Вважаємо, що політичні передумови для обрання такого шляху в нас є. Прийнявши рішення про дострокові вибори нового парламенту і переобрання Президента, ми відкрили шлях для створення більш легітимної системи влади. І це робить честь нинішній Верховній Раді.

Тепер потрібно зробити наступні кроки — прийняти виважений виборчий закон і визначитись, якщо не в цілому по новій Конституції, то хоча б з питань загальнодержавних владних структур.

Щодо виборчого закону, то інтереси національної безпеки вимагають зупинитися на змішаній формі виборів. Але перевага повинна бути віддана мажоритарній складовій.

Бо якщо вірити соціологічним дослідженням і тим листам і тривогам людей, які надходять до Президента, то люди побоюються, що коли ми станемо на шлях обрання за партійними списками, то багато з тих лідерів, які сьогодні баламутять Верховну Раду, знову потраплять до неї.

Я підкреслюю, це мені пишуть і шахтарі, і металурги — всі, хто аналізує ситуацію. Бо люди хочуть, щоб Верховна Рада плідно працювала і приймала закони. Тому треба відповідну систему і запровадити.

Можна по-різному оцінювати ці факти, але не рахуватися з ними ми не можемо. Не можемо не враховувати інтересів громадян, які хочуть, щоб вибори були всенародними. Вони хочуть бачити в депутатах лідерів, які прагнуть приймати закони і бути справжніми народними обранцями. А без цього вибори не стануть всенародними. Отже, знову будемо мати недовіру. Я б не хотів цього.

І недавні події в Росії, і війна, яка йде в Грузії, на жаль, висвітлили ще один важливий політичний аспект національної безпеки — необхідність здійснення реформування суспільства в рамках Конституції, закону.

Це вимагає від владних структур, всіх політичних угруповань дотримання чинної Конституції. Як би її хто не оцінював. Повірте, я теж бачу в ній багато недоречностей, незручних для Президента норм, але треба ж дотримуватися закону, або змінювати Конституцію. Якщо ми станемо на інший шлях, протистояння неминуче.

Досвід і нашого життя в порадянський період, і життя інших країн та й вся історія засвідчує, що коли порушуються закони, коли одна сила йде на іншу силу поза законом, поза Конституцією, трагедія невідворотна.

Якщо ж усі ми витримаємо і надалі вестимемо суперництво і співпрацю в рамках законності, в пошуках компромісу, я певен, ми проведемо Україну через загрозливі пороги кризи і небезпеки.

І ще одне щодо політичної сфери. Реалізація зазначеної нами інтеграційної моделі розвитку України передбачає орієнтацію на політичні сили центристського характеру. Це дозволить забезпечити еволюційний характер розвитку суспільства, уникнути конфронтаційності дій різних політичних сил, сприяти компромісу різних гілок влади, згуртуванню самого суспільства.

Національні інтереси України вимагають відмовитися від практики створення образу ворога з тих чи інших політичних сил. Тому було б доцільним створення перед виборами якщо не блоку чи союзу, то хоча б співпраці політичних сил на засадах центризму. До цього я закликаю всі відповідальні перед українським народом сили, які вболівають за нашу державу, за її долю.

Тепер коротко, звичайно, про економічні аспекти безпеки.

Сьогодні є всі підстави констатувати катастрофічний стан української економіки. Про це говорилося і в доповідях, і у співдоповідях.

Перебіг подій у поточному році не залишає сподівань на значне покращення. Це ми маємо сказати і собі, і людям відверто. Найбільше непокоїть гостра інвестиційна криза.

Серед головних причин такого стану української економіки є зволікання з проведенням справжніх, недекларованих реформ. Ми маємо зрозуміти, що вихід із становища може бути тільки на шляху реформ.

По суті, два з половиною роки для реформаторської діяльності були значною мірою змарновані, незважаючи на прийняття ряду важливих законодавчих актів з приватизації державної власності та демонополізації виробництва.

Українська економіка і на сьогодні залишається надзвичайно монополізованою. В промисловості 75—80 відсотків валової продукції виробляють підприємства-монополісти. І швидко змінити ситуацію не так просто. Але змінювати її потрібно, оскільки такий стан речей створює надзвичайні труднощі для розгортання приватизації і формування конкурентного ринкового середовища.

Принципово хибними та суперечливими виявилися як сам курс, так і послідовність економічних реформ. З двох відомих альтернатив переходу від централізовано планової, директивної до ринкової економіки ми обрали лібералізаційну модель, пов'язану з монетаристським підходом і орієнтовану на жорсткі засоби фінансової стабілізації. Але такі наші підходи не виправдалися.

Де ж вихід?

Я вважаю, що необхідно негайно змінити спрямованість і зміст економічних реформ. Лібералізаційна модель має поступитися соціально орієнтованій моделі ринкової економіки. Її реалізація повинна розпочатися з формування таких підвалин, якими є трансформація власності, забезпечення плюралізму її форм через послідовні демонополізацію і приватизацію.

ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ 21 ЖОВТНЯ 1993 РОКУ

Ми мали намір швидко створити ринкові засади у фінансовій та банківській структурах, але не створювали ринкових засад у виробництві. І все це спричинилося до важких наслідків уже й у самих фінансових та банківських структурах.

Єдино виправданим у сучасних умовах є еволюційний підхід з мінімізацією соціальних жертв. Невиваженість і поквапливість застосовуваних дотепер реформаторських засобів спричинили неадекватне вихідним умовам обвальне зниження життєвого рівня народу, а спроби якось пом'якшити його поки що не дають жодних наслідків. І ми кидаємось від одного курсу до іншого, з однієї дороги на іншу.

Тому нині ми розпочали вироблення програми державного регулювання економіки і, насамперед, щодо державного сектора. Поки є державний сектор, він має бути регульованим. Ідея економічних перетворень має полягати в тому, аби зрештою перетворити державний сектор на повноцінний елемент ринку. Тут нас одразу починають критикувати, ніби ми переходимо до старої системи господарювання.

Хочу, щоб зрозуміли нашу позицію таким чином. Саме держава не повинна втручатись безпосередньо у виробництво. Ми — за регулювання державою державного сектора економіки. Але регулювання здійснюється в напрямку переходу до ринку, перетворення його на ринкових засадах. Не обвально, не стихійно, а послідовно, керуючись досвідом інших держав.

Треба йти шляхом формування однорідного ринкового середовища. Ввести при цьому процес приватизації у природні рамки, що визначаються критерієм економічної доцільності і реальних можливостей, а не просто бажаннями.

В перехідній економіці держава має і буде концентрувати свої зусилля на таких напрямках:

контроль і допомога у збереженні ключових виробничих потужностей, найціннішого та технічно передового устаткування; звільнення від оподаткування прибутку, що спрямовується на ці цілі.

Я вчора мав розмову з багатьма народними депутатами, керівниками підприємств. Вони кажуть: «Якщо держава не може забезпечити, скажімо, організацію справи на підприємствах, де стоїть передове сучасне устаткування, то вона має дати їм можливість відповідно діяти». Іншого не може бути.

Я виступаю саме за це.

Далі. Підтримка створення сучасних підприємств, особливо в споживчому секторі.

Відновлення інвестиційного платоспроможного попиту, що впав до краю і не забезпечує відтворення основного капіталу.

Пріоритетом і надалі мають бути сільське господарство та підприємства, що переробляють сільськогосподарську сировину, а також конверсовані виробництва військово-промислового комплексу. Слід попереджувати саму можливість виникнення таких умов, які призводять до нагромадження заборгованості таких підприємств.

Дуже важливо негайно припинити державну підтримку тих видів інноваційної діяльності, де відставання від світового рівня становить десять—п'ятнадцять і більше років. Навпаки, має бути підтримка інновацій, впровадження яких здатне в найкоротші строки забезпечити технологічні прориви. Інакше ми знову будемо утримувати відстале виробництво і відсталі технології за рахунок держави.

Створення системи стимулювання дрібного, малого бізнесу у сфері виробництва та послуг, надання, зокрема, державних кредитів на закупівлю устаткування для такого бізнесу.

І наступне — створення в нас власного виробництва ліків. До цього часу ми витрачаємо величезні кошти на закупівлю ліків за кордоном, що дуже неефективно. Нині ведеться робота, щоб змінити це, є й певні пропозиції. Ми маємо найближчим часом створити в Україні виробництво ліків, які нам потрібні.

Із усього комплексу проблем національної безпеки одне із чільних місць сьогодні посідають соціальні аспекти, а серед них — життєвий рівень людей, їхнє соціальне самопочуття. Подальший регрес тут загрожує соціальними катаклізмами, а тому ми маємо вжити найрішучіших заходів.

Нам усім потрібно чітко усвідомити: глибина національно-патріотичних почуттів, елементарне терпіння громадянина не безмежні. Життєвий рівень людей — це сьогодні передній фронт боротьби за зміцнення незалежності.

Тому всім прибічникам української державності потрібно перенести центр уваги саме на вирішення цієї проблеми.

Тепер військовий аспект.

Розбудова Збройних Сил України — справа державна, справа нашого майбутнього. Вона потребує врахування економічних та науково-технічних можливостей України щодо утримання та оснащення армії і флоту, наукової обгрунтованості, координації та погодження її з національними інтересами по гарантуванню безпеки особи, суспільства і держави.

Стратегічним завданням України в галузі оборони є захист її державного суверенітету, збереження територіальної цілісності, недоторканості наших кордонів. Військова доктрина, яка була прийнята 19 жовтня цього року, має оборонний характер. Вона спрямована на збереження миру, запобігання війні, дотримання принципів незастосування першими воєнної сили, невтручання у внутрішні справи інших країн.

Згідно з рішенням Верховної Ради чисельність Збройних Сил має становити 450 тис. чоловік, що складає 0,8 відсотка від населення України. Але це не означає, що це число визначено раз і на всі часи.

Будемо говорити відверто, сьогодні не чисельний склад є гарантом національної безпеки. Досвід локальних воєн свідчить, що при розбудові Збройних Сил, повинен упроваджуватися курс не на кількісний, а на якісний розвиток. Тут я підтримую народних депутатів, які висловлювали думки про те, що нам потрібне більш глибоке реформування Збройних Сил. Доктрина, яку прийняла Верховна Рада, відкриває нам таку можливість.

Завдання полягає в тому, щоб українські Збройні Сили були оснащені сучасним, високотехнологічним озброєнням та військовою технікою. А для цього необхідно мати відповідну наукову та виробничу базу, здатну здійснювати розробку та виготовлення нових зразків зброї. Про це міністр оборони доповідав Верховній Раді.

Оборонна спрямованість військової політики України, відмова від однозначного вибору постійних напрямків воєнних загроз, визначення можливості їх виникнення на будь-якому напрямку та неможливість всюди бути однаково сильними зумовлює відповідні вимоги до її Збройних Сил.

Для забезпечення безпеки держави, яка має значну довжину сухопутних кордонів з великою кількістю суміжних держав, її Збройні Сили повинні бути високомобільними, здатними забезпечити своєчасне зосередження та розгортання необхідних угруповань військ на небезпечних напрямках для відбиття агресії можливого противника.

Зміцнення обороноздатності України та її безпека залишаються об'єктивною реальністю, бо в сучасній обстановці у світі жодна держава не може без цього нормально розвиватися.

Все це вимагає зосередження зусиль на модернізації озброєння, яке добре зарекомендувало себе в Збройних Силах, і розробки засобів збройної боротьби, які відповідають сучасним вимогам.

Водночас необхідно сконцентрувати увагу на підготовці майбутніх технологічних проривів, які можуть забезпечити високу боєздатність Збройних Сил України.

Я хочу наголосити, що можливості такі Україна має.

І останнє. Міжнародні аспекти.

Як визначено «Основними напрямками зовнішньої політики України», наша держава виступає за створення всеосяжних міжнародних систем універсальної та загальноєвропейської безпеки, вважає участь у них за базовий складник власної національної безпеки.

На засадах міжнародного права почалося оформлення міждержавних відносин з колишніми республіками Радянського Союзу, нині членами СНД. Зрозуміло, що у партнерів по СНД чимало спірних інтересів і цілей.

Життя показало, що їхній економічний розвиток ще довго визначатиметься взаємними зв'язками, особливо з Росією, яка є важливим джерелом не тільки енергетичних і сировинних ресурсів, промислового устаткування і товарів озброєння і техніки.

Вона є важливим джерелом (я хочу, щоб мене зрозуміли правильно) стабілізації і спокою в Україні. Стабілізація і спокій в Україні є, відповідно, важливим чинником стабілізації і спокою в Росії.

Ось чому ми маємо всіляко підтримувати демократичні процеси в Росії. Демократичні за своєю суттю, за своїм характером. І не робити кроків, які б заважали сьогодні Росії йти демократичним шляхом. Тому, що це є важливим чинником нашої безпеки і умовою реалізації наших можливостей на шляху демократичних ринкових перетворень.

Зрозуміло, як складно нам будувати стосунки із країнами близького та далекого зарубіжжя. Україна тут не виняток. Адже утворення нової великої європейської держави, вихід її на міжнародну арену неминуче приковує увагу до її політики, до її намірів.

І ми маємо сьогодні бути дуже уважними, дуже принциповими в тому, щоб з самого початку визначити основні принципи зовнішньої політики і дотримуватися її відповідно до статуту Організації Об'єднаних Націй, інших міжнародних нормативних актів, до інтересів власної безпеки. Але найважливіше — зі своїми сусідами ми повинні будувати стосунки дружні, партнерські і відповідальні.

Якщо цього не зрозуміємо і знову будемо кидатися з одного боку в інший, то потрапимо в складну ситуацію.

Хочу також попросити вас, щоб ви у своїх рішеннях звернули серйозну увагу на ще один аспект. Мова йде про забезпечення інформаційної безпеки. Я думаю, що всі підтримають мене в тому, що саме відсутність активної інформаційної роботи, можливостей по забезпеченню нашої політики, нашого курсу, нашого бачення, наших намірів завдають значної шкоди національній безпеці. Часто-густо наші дії перекручуються у деяких засобах масової інформації.

Це викликає і в нас, і за межами держави дуже серйозні проблеми реальної оцінки політики України і реальних кроків у ставленні до нас. Це важливий аспект.

Я думаю, що коли Верховна Рада слухатиме звіт Державної телерадіомовної компанії України — це питання, мабуть, вийде на більш широкі горизонти, на більш широке обговорення і на більш принципові рішення.

Завершуючи свій виступ, ще раз підкреслю, що національна безпека — це свого роду узагальнюючий, підсумковий показник ефективності внутрішньої і зовнішньої політики держави. Обговорення відповідних питань на Верховній Раді, я вважаю, має бути регулярним. Тим більше, що такий різноманітний досвід у світі є.

Скажімо, можна визначити графік парламентських слухань окремих пріоритетних питань у сфері національної безпеки, формувати перелік першочергових законопроектів і важливих програмних документів з точки зору їхнього значення для національної безпеки.

Нормативне забезпечення політики національної безпеки передбачає розробку і прийняття Закону про національну безпеку України, який визначив би завдання, принципи, основні елементи системи національної безпеки України, зокрема, статус і повноваження Ради національної безпеки. Цей закон має стати правовою базою всієї діяльності в зазначеній галузі державної політики.

Україна гостро потребує загальногромадянської злагоди та згуртування. Вирішальне значення в суспільних змінах повинні мати нинішні інтереси і потреби людей з їхніми уподобаннями, звичками, традиціями, послідовне і неухильне впровадження принципу соціальної справедливості. Тільки таким чином, мені здається, можна досягти соціального миру, зберегти державність України і забезпечити швидке просування вперед.

Сподіваюся, що за результатами цього обговорення Верховна Рада ухвалить відповідні рішення і дасть доручення органам виконавчої влади щодо підготовки проектів необхідних документів.

Дякую за увагу.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про поширення дії статті 3 Указу Президента України від 21 серпня 1993 року № 352 на військовослужбовців військ внутрішньої та конвойної охорони МВС України та Цивільної оборони України

Поширити дію статті 3 Указу Президента України від 21 серпня 1993 року № 352 «Про невідкладні заходи щодо посилення соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей» на військовослужбовців військ внутрішньої та конвойної охорони МВС України та Цивільної оборони України.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
21 жовтня 1993 року

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про День Збройних Сил України

Відповідно до Конституції (Основного Закону) України і Закону України «Про оборону України» Верховна Рада України **постановляє:**

Встановити в Україні свято—День Збройних Сил України, яке відзначати щорічно 6 грудня — у день прийняття Верховною Радою України в 1991 році Закону України «Про Збройні Сили України».

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ,
19 жовтня 1993 року

До 50-річчя визволення України

З нагоди ювілею мешканців Дніпропетровщини привітав Президент України Л. Кравчук

«Переконаний, що відзначення цієї пам'ятної історичної події сприятиме утвердженню почуття патріотизму, любові до рідної землі, шанобливого ставлення до нашого минулого, — говориться, зокрема, в привітанні. — Вірю, що Дніпропетровщина та місто Дніпропетровськ зі своїм могутнім економічним та інтелектуальним потенціалом, родючою землею і невтомними хліборобськими руками зроблять усе можливе, аби полегшити процеси становлення та зміцнення молодої Української держави».

Осінні квіти визволителям

Піввіку тому Дніпропетровськ визволено від фашистських загарбників. Відразу на трьох плацдармах нашим воїнам довелося тоді форсувати Дніпро. Бої тривали жорстокі й нещадні, і переможними вони стали тільки дякуючи героїзму та мужності наших воїнів, отож заходи, пов'язані тепер зі святкуванням визволення обласного центру та сусіднього Дніпродзержинська, організовано так, щоб від усієї душі віддати належну шану переможцям.

Як розповіли в обласній державній адміністрації, на святкування запрошено понад тисячу учасників минулої війни, котрі мешкають у Дніпропетровську. А ще з багатьох куточків області, всієї України та країн СНД запрошено і безпосередніх учасників визволення Дніпропетровська. У неділю, 24 жовтня, що передуватиме пам'ятному дню, вони знову побувають на Дніпрових плацдармах поблизу сіл Військового й Аули та безіменної висоти, що в Дніпропетровську. Але спершу вранці в одному з наймолодших житлових масивів обласного центру — Лівобережному — буде закладено сквер імені 50-річчя визволення Дніпропетровська.

Та найхарактерніша ознака свята — в увазі, милосерді та соціальному захисті, котрі виявлено тут до ветеранів війни й учасників визволення Дніпропетровська. Вирішено надати їм матеріальну допомогу — по п'ятдесят тисяч карбованців кожному. Кошти виділили трудові колективи, органи влади. Цікавий приклад: приватне підприємство «Караван» Шакіра Ісаєва переказало у фонд соціального захисту ветеранів війни п'ятдесят мільйонів карбованців. З'ясувалося, що батько цього підприємця Аліс Ісаєв форсував Дніпро біля села Військового та звільняв Дніпропетровськ від загарбників, і тепер приїхав з далекого Азербайджану зустрітися зі своїми бойовими побратимами.

Шість сімей колишніх воїнів, що визволяли обласний центр і потім поселилися в ньому, у ці дні справили новосілля — поліпшили свої житлові умови. За матеріальної підтримки підприємців, і зокрема приватного агропромислового підприємства «Самара» Михайла Вдовіна, відбувся вечір вшанування вдів, чиї чоловіки загинули на фронтах другої світової війни. Їм також виплачено по 50 тисяч карбованців дуже необхідної зараз допомоги.

Жовтень взагалі можна вважати за місяць милосердя стосовно ветеранів та інвалідів війни, який на Дніпропетровщині розпочався акцією соціальної підтримки престарілих, влаштованою обласною держадміністрацією. Понад шістсот мільйонів карбованців витрачено на те, щоб забезпечити ветеранів продуктами харчування і паливом на зиму, на утримання будинків престарілих і будинків інвалідів і понад сто мільйонів — для надання всім, хто потребував, матеріальної допомоги. Це, коли ви зрозуміли, безкорисливо і додатково до «планових» відрахувань. І без врахування тих коштів, що надійшли і продовжують надходити від численних підприємців та підприємств.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Релігія: точка зору

НАЦІЯ — ЦЕРКВА — ДЕРЖАВА

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

В епоху руйнації храмів і руїни релігійної духовності катастрофічне падіння моралі і віри йшло одночасно. Духовно пограбована людина, приглушена пропагандою бездуховного матеріалізму звикла до кон'юнктурного мислення. Діти цих людей, зрощені режимом, зростали з прищепленими відповідними духовними засадами «нового советского человека», на ідейному грунті «морального кодекса строителя коммунизма».

Але тільки-но при перших віяннях демократизації було трішки прочинено глухі двері цензури, як на суспільство упав шквал шокуючої інформації про те, що «новому советскому человеку» масово притаманні такі явища, як злодійство, наркоманія, розпуста, моральна деградація й фізичне виродження.

Комуністична вигадка «Без Бога широка дорога» на практиці показала, що ця широка дорога вела навпростець до виродження і деградації. На практиці мета ідеологів комуністичного режиму вивести ідейно нову людину виявилась абсолютно спорідненою з гітлерівською теорією «панівної раси», з тією тільки різницею, що в одному випадку не згідних та ідейно не відповідних відправляли на «перековку» в сибірські табори, а в іншому — до крематоріїв.

Обидва тоталітарних режими виявили, що знищення опонентів потребує знищення віруючих, насильницького відторгнення дітей від сімей, нейтралізації впливу релігії або підпорядкування її своїм цілям.

Руйнація тоталітарним режимом ідеалістичного світогляду українського народу руйнувала українську націю стократ гірше, ніж Чорнобиль. Однак людська пам'ять має одну рятівну і разом з тим небезпечну властивість — забувати навіть те, чого забути неможливо. Нині неокомуністи і соціалісти знову намагаються обдурити народ тими ж гаслами, якими його обдурювали більшовики в 1918 році. Щоб гасла «грабь награбленное» і «социальной защиты населения» знову не привели український народ до братовбивчої війни, щоб комуністи і соціалісти, які одразу ж із найжорстокіших гонителів Церкви і віри стали раптом ревнивими захисниками «прав віруючих», не відновили своєї безбожної влади, на перешкоді цьому мають стати передусім не насильство, а міцні моральні засади суспільства, які плекає релігія. Адже тільки релігія у нашому сучасному раціональному і прагматичному світі все ще здатна стати на сторожі духовності та моральності української нації та могутнім захистом проти денаціоналізації і спроб ідейно та духовно зруйнувати Українську державу.

Слід усвідомлювати, що стратегічним завданням цього процесу є не тільки створення чітко працюючих українських державних інституцій влади — це вторинне, а передусім відродження моральних цінностей людини, відродження духовного коріння народу.

Зрозуміло, що не слід вдаватися в крайнощі та ідеалізувати роль Церкви в цьому процесі чи абсолютизувати релігію, вбачаючи в ній єдине джерело духовного відродження народу. Суть проблеми в тому, щоб мобілізувати всі духовні, державотворчі можливості та чинники для відродження української нації. Вся історія розвитку людства свідчить про те, що державотворчі процеси досягали успіху передусім там, де були підтримані відповідними релігійними рухами.

Це зрозуміли наші попередники — діячі УНР, коли, зважаючи на немічність українського духівництва та агресивність інших Церков щодо українського відродження, приймали ухвалу: **«До того часу, коли широкий загал українського народу не стане свідомим своїх національних і державних інтересів і поки на своїй землі не зміцнить свого економічного становища, релігія українського народу мусить бути взята під державну опіку та охорону проти агресивних заходів інших релігій в Україні».**

В проекті основного державного закону УНР також було зазначено: **«Православна Церква в межах Української держави є автокефальною, з патріархом у Києві на чолі».**

Гадаю, що наша Верховна Рада, коли б у ній переважав державотворчий елемент, повинна була б врахувати гіркий досвід Центральної Ради і реалізувати тепер ту ідею, яку не вдалося здійснити УНР. Але, на жаль, маємо те, що маємо. Нині діючий закон про свободу совісті та релігійні організації не відповідає і не сприяє тим завданням, які стоять перед Православною Церквою в духовному оновленні української нації. В ході історичного розвитку української державності Церква завжди була невід'ємним і визначальним чинником становлення та розвитку нації, тож відродження Української православної церкви зумовлене передусім потребою нації у власній Церкві. Наявність Київського патріархату суттєво допоможе самоусвідомленню нації та утвердженню державності України.

Для України специфічним є те, що практично завжди релігійні центри, під юрисдикцією яких перебували українські церкви, знаходилися поза її межами, що гальмувало розвиток державного самоусвідомлення, сприяло політичній залежності нації. Незалежну національну Церкву може мати тільки незалежна держава. Тож ступінь розвитку національної Церкви є також ознакою державотворчої сили нації. Національні форми духовної та матеріальної культури — література, наука, мистецтво,архітектура — також перебувають під визначальним впливом релігії. Політика також в усі часи не стояла осторонь релігійних процесів,хоча стосовно європейських церков чи РПЦ це замовчується, а стосовно ситуації в Україні — піддається осуду.

Державні нації повсюдно формують власні Церкви, котрі стають могутньою опорою національним державам і навпаки, при відсутності національних церков державні утворення неминуче спіткає доля Югославії.

Відродження Української держави постало одночасно з піднесенням національно-релігійного руху в Україні, що зумовило реалізацію ідеї національної Церкви, утворення Київського патріархату. Отож об'єднання УПЦ і УАПЦ є не депутатською вигадкою, як це дехто намагається зобразити, і не державним замовленням, а об'єктивним наслідком суспільно-релігійних процесів в Україні. УПЦ-КП, як національна українська Церква, покликана виконувати об'єднавчу роль не тільки стосовно народу України, але й стосовно тих українських конфесій, адміністративні центри яких знаходяться поза межами України і, отже, є відірваними від життя в Україні, бо Церква покликана сприяти поступу етнокультури, формуванню самосвідомості та менталітету народу України.

Соціальна функція Церкви полягає в стимулюванні в суспільстві атмосфери стабільності й терпимості, погамуванні матеріалістичного егоїзму та політичного екстремізму чи сепаратизму. Для цього Церква повинна перебувати поза впливом будь-яких партій. Більше того, Церкві не потрібно афішувати свою українськість чи активно використовувати національно-державний антураж та атрибутику, а виходити з глибоких світоглядних ідейно-моральних постулатів, щоб мати моральне право впливати через віруючих на гармонізацію як міжнаціональних, так і міжпартійних стосунків.

Справляючи благотворний вплив на розширення та зміцнення української нації, національної самосвідомості та розбудову Української держави, Українська православна церква і сама отримає силу від могутнього припливу національної ідеї та поступу українського державотворення.

Микола ПОРОВСЬКИЙ,
народний депутат України.

Вернісаж новин

В Одесі — двомовність, в державі — дводушність

«Визнати в Одесі у всіх сферах ... нарівні з державною українською мовою — російську мову». Таке рішення щойно прийняла Одеська міська Рада народних депутатів. Попри те, що в місті мешкає 51 відсоток українців, а представників російської меншини — 27.

Трагічний голос 37-го

Днем пам'яті жертв репресій стало 19 жовтня у Хмельницькій області. Саме того дня в кривавому 1937 році так звана «трійка» НКВС уперше своїми підписами прирекла на смерть 102 невинних подолянина. А загалом через сталінські катівні пройшли 50 тисяч жителів області, кожного четвертого з яких — розстріляно.

До пам'ятних знаків жертвам масових репресій тоталітарного режиму лягли живі квіти, пам'ять невинно убієнних подоляни вшанували на вечорі у міському Будинку культури.

Тепер кримінальні справи, сфабриковані «трійками» та іншими каральними органами кривавого відомства Єжова — Берії, переглядаються. Уже реабілітовано понад 42 тисячі жертв сталінського терору.

Українська «Дитина» в Севастополі

Програма «Дитина», підготовлена авторським колективом наукових співробітників і методистів Київського міжрегіонального інституту удосконалення вчителів під керівництвом кандидата педагогічних наук О.Проскури, хоча й з труднощами, але ввійшла у практику дошкільних установ України.

З нового навчального року, попри протидію антиукраїнських політичних сил, вона почала успішно працювати і в Криму, зокрема в Нахімовському районі Севастополя. Недавно педагоги й школярі півострова отримали ще один подарунок — виданий вперше в Україні «Зошит-пропис з англійської мови для дітей молодшого шкільного віку».

Дорогі гості у Луцьку

Рік тому Скандинавська дитяча християнська місія відкрила у Луцьку своє представництво. З того часу двічі на місяць зі скандинавських країн прибуває на Волинь транспорт з вантажем, призначеним дітям-сиротам, інвалідам, малозабезпеченим сім'ям, самотнім людям похилого віку. Представники місії відвідують також в'язниці, надаючи моральну допомогу людям, позбавленим волі. Завдяки місії у Швеції оздоровлено 50 дітей із Чорнобильської зони. А цього літа вона оформила опікунство над Луцьким будинком дитини, взявши на себе всі витрати на реконструкцію його приміщень. А це — 350 мільйонів карбованців.

Тож не дивно, що на свято з нагоди закінчення ремонту прибули посол Швеції Мартін Халлквіст і Турбьорн Ларсон — редактор популярної у Швеції газети «Автенбладетт», читачі якої збирали гроші на відшкодування витрат. І звичайно ж, найдорожчим гостем малят був президент дитячої місії Вігвар Валленберг.

За повідомленнями наших кореспондентів Г.ВОРОТНЮКА і В.КРАСНОДЕМСЬКОГО; позаштатних — Ф.ЛЕВІТАСА й А.КОНОВАЛА, агенції «Інтелект».

Універсальний інструмент співробітництва

Універсальність і вагомість цілей робить Організацію Об'єднаних Націй унікальним чинником у сучасному світовому політичному просторі. Об'єднуючи держави з різними системами — монархії, авторитарні режими, парламентські республіки — вона спромоглася виробити норми міжнародної поведінки, які можуть дійсно визначати мирний світовий клімат.

В цьому позитивному доробку організації є й незаперечний внесок України. Проте будучи одним з п'ятдесяти фундаторів ООН, Україна, входячи до складу колишнього СРСР, впродовж багатьох років не мала змоги повною мірою репрезентувати свої національні інтереси і потреби. Роль нашої держави з набуттям незалежності стає незрівнянно конструктивнішою і вагомішою. Вона формує своє бачення діяльності ООН виходячи з нових умов розвитку світової ситуації, з потреб врахування геополітичної конфігурації, яка докорінно змінилася.

Слід зазначити, що нині і в стінах ООН і за їх межами інтенсивно дискутується питання про реформування структури організації, вдосконалення різних аспектів її діяльності. На початку жовтня цього року у Відні відбулася міжнародна неурядова конференція «Нові завдання для ООН», на якій було критично оглянуто її функції і конкретні дії з точки зору їх спрямування і ефективності. Підкреслювалось, зокрема, що тій чи іншій миротворчій акції ООН — йшлося про

Знаменні дати

24 жовтня 1946 року набрав чинності Статут Організації Об'єднаних Націй. Відтоді цю дату щороку відзначають в усьому світі як День ООН. З цієї нагоди в Україні відкривається Тиждень ООН, покликаний широко ознайомити громадськість нашої держави з діяльністю цієї організації.

колишню Югославію і Сомалі — має передувати більш грунтовний аналіз причин виникнення збройних конфліктів. Не менш важливо так розробити механізм запровадження економічних санкцій, щоб вони не завдавали шкоди ані місцевому населенню, ані учасникам цих санкцій, що, до речі, вже відчула на собі Україна.

Безпека нашої держави, як і інших країн регіону, має спиратись на таку систему відносин з сусідніми державами, яка виключала б зазіхання на її цілісність, силовий тиск, створювала б стабільний клімат взаєморозуміння. На регіональному рівні цим вимогам відповідала б реалізація ініціативи щодо створення Центрально-Східноєвропейської зони стабільності і безпеки, висунутої Президентом України. Ясна річ, що нове формування має керуватись принципами, які покладені в основу діяльності ООН. Гарантія безпеки України тим більш необхідна, що вона має намір досягти без'ядерного статусу, про що була зроблена відповідна заява і на нинішній сесії Генеральної Асамблеї.

На згаданій конференції у Відні йшлося про склад органів ООН, насамперед, постійний склад Ради Безпеки, зокрема про те, що в ньому не репрезентовані два континенти — Африка і Латинська Америка. Цілком виправданим є і занепокоєння тією обставиною, що поряд з потрібною раціоналізацією структури ООН може відбутись зменшення соціально-економічних і гуманітарних сфер її діяльності. Соціальна діяльність, зокрема, охоплює такі важливі проблеми, як проблеми зайнятості, становища вразливих категорій, мігрантів і біженців. Синтезований досвід різних країн, використовуваний органами ООН, містить широке коло практичних рекомендацій, з яких Україна могла б запозичити чимало корисного. Нагадаю з цього приводу недавній семінар з проблем приватизації, що відбувся під егідою Постійного представництва ООН в Україні. Такі заходи мають беззумнівні переваги перед залученням окремих зарубіжних консультантів, бо саме ООН має найбільшу можливість включення в експертні групи найавторитетніших спеціалістів з різних країн.

Незаперечно корисними в цьому розумінні були семінари з проблем міграції і біженців, які відбулися в Києві за участю Української асоціації сприяння ООН. Адже саме зараз Україна має законодавчо і організаційно сформувати власну політику в цій галузі.

Щодо Української асоціації сприяння ООН, то вона, попри свої скромні можливості, зробила чимало: опубліковані найважливіші документи з питань захисту прав людини, в засобах масової інформації роз'яснювалися основні напрямки діяльності ООН. Сподіваємось, що усвідомлення корисного значення асоціації буде зростати: адже вона є зосередженням цінної інформації, а об'єднувані нею спеціалісти можуть надавати державним і громадським установам консультативну допомогу з найрізноманітніших питань у широкому спектрі інтересів ООН. Ознайомлення з діяльністю подібних асоціацій в Сполучених Штатах, Швеції, Німеччині засвідчує, що при належній громадській і спонсорській підтримці асоціації здатні впливати на формування демократичної політичної культури, суттєво поповнювати знання широких верств про навколишній світ, вести плідний пошук оптимальних шляхів розв'язання правових соціально-економічних, гуманітарних, екологічних проблем. Доводиться з сумом констатувати, що Українська асоціація за браком коштів змушена подекoли відмовлятись від корисних контактів і до цього часу не вступила до всесвітньої федерації, що об'єднує національні асоціації країн — членів ООН.

Арнольд ШЛЕПАКОВ, академік, президент Української асоціації сприяння ООН.

Експрес-інформація

Наближають демократію

Прагнення своїх держав вступити до НАТО ще раз підтвердили на переговорах у Варшаві президенти Польщі та Чехії.

За повідомленням прес-бюро глави польської держави, Л.Валенса та В.Гавел розглянули проблеми гарантій безпеки країнам «Вишеградської трійки». Мабуть, маючи на увазі негативне ставлення Росії до бажання Польщі, Чехії та Словаччини приєднатися до Північноатлантичного союзу, Л.Валенса наголосив: вступ Польщі до НАТО буде навіть вигідним Росії, адже звузить «тіньову зону» європейської безпеки. Наближення НАТО до російських кордонів, заявив зі свого боку В.Гавел, стане не ворожим актом, а наближенням демократії й стабільності.

Клопоти українських дипломатів у прибалтійському регіоні

Зустріч прем'єр-міністра Латвійської Республіки В.Біркавса з Тимчасовим Повіреним у справах України у цій державі В.Чорним відбулася у Ризі. Під час розмови глава латвійського уряду, зокрема, наголосив, що Латвія надає двостороннім відносинам з нашою країною важливого значення. В.Біркавс заявив, що Україна може виступити гарантом багатьох позитивних зрушень і в латвійсько-російських взаєминах. В.Чорний у цьому зв'язку зазначив, що Україна щиро зацікавлена в успішному завершенні переговорного процесу між Латвією та Росією. Ми розуміємо, що в результаті виграють не лише обидві сторони, а й регіональна безпека в цілому, заявив керівник української дипломатичної місії.

Тим часом Надзвичайний і Повноважний Посол України в Естонії Ю.Олененко вручив вірчі грамоти Президентові Естонської Республіки Л.Мері.

Східноєвропейськими столицями

З дводенним офіційним візитом перебуває в Росії держсекретар Сполучених Штатів У.Крістофер. Відбулися його переговори з Президентом Російської Федерації Б.Єльциним, главою уряду В.Черномирдіним, міністром закордонних справ А.Козиревим та іншими російськими урядовцями.

На шляху до Москви У. Крістофер відвідав з одноденним візитом Будапешт. Виступаючи перед журналістами в угорській столиці, він заявив, що американська політика в Центральній і Східній Європі має на меті: зміцнення демократичних державних інститутів, розширення торгових зв'язків, розвиток багатосторонніх контактів з метою зміцнення безпеки в регіоні.

Нарешті відреагували

Питання про економічну допомогу країнам, які постраждали від введення санкцій ООН проти СРЮ, розглядає Генеральна Асамблея ООН. У проекті резолюції з цієї проблеми, запропонованому делегаціями Болгарії, України та інших дунайських країн, є заклик до всіх держав надати негайну технічну, фінансову та матеріальну допомогу державам, що зазнають значних економічних збитків, через дотримання режиму санкцій проти Югославії. Передбачається, що міжнародні фінансові установи розглянуть питання про розробку спеціальних питань допомоги цим країнам.

Життя від заколоту до заколоту

Кілька заходів до зміцнення свого становища вжили військові в Бурунді. Як відомо, напередодні вони вчинили державний переворот у цій африканській країні. Заколотники створили «Комітет національного порятунку», очолюваний колишнім міністром внутрішніх справ Н.Нгезе, закрили національні кордони, в столиці Бужумбурі та кількох районах країни запровадили комендантську годину, щоб уникнути масових виступів протесту. Як вважають політичні оглядачі, за організаторами путчу стоїть колишній Президент Бурунді Ж.-Б.Багаза, який також був скинутий шляхом перевороту у 1987 році.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Добрі новини

З німецькою грунтовністю

У рамках програми житлового будівництва для військовослужбовців колишніх радянських Збройних Сил, які повертаються з Німеччини, фінансованої федеральним урядом цієї держави, у Залізничному районі Києва відбулася церемонія закладання каменя під забудову четвертого і поки що найбільшого військового містечка. У ній узяли участь представники уряду України і посол ФРН у нашій країні доктор А. Арно.

Протягом року тут буде збудовано близько двох тисяч квартир, школа із спортзалом, два дитячих садки, офісний і торговий центри, а також ТЕЦ. А споруджуватиме їх німецько-турецький будівельний консорціум. На будівництво цього містечка федеральний уряд виділив 174 мільйони німецьких марок. По його завершенні загальна сума коштів, асигнованих Німеччиною на спорудження в Україні 5170 квартир для військовослужбовців, досягне 702 мільйонів німецьких марок. Уже минулого року українському Міністерству оборони передано близько трьох тисяч квартир у Старокостянтинові та Кривому Розі. Ще близько 700 квартир споруджується в Новограді-Волинському.

Напередодні візиту

Доживемо до понеділка

Завтра до української столиці прибуває державний секретар Сполучених Штатів Уоррен Крістофер. Програмою його перебування передбачено зустрічі з Президентом Л. Кравчуком, Головою Верховної Ради І. Плющем, міністром закордонних справ А. Зленком.

З чим же їде до нас високопоставлений заокеанський гість? Як повідомило Інформаційне агентство Сполучених Штатів з посиланням на висловлювання офіційних осіб у Вашингтоні, держсекретар обговорить бажання США мати широкі відносини з Україною в економічній, політичній, культурній та військовій галузях. Причому, наголошує американська сторона, є добрі перспективи для (цитуємо) «дуже потужного розвитку цих відносин». Якби не одне але...

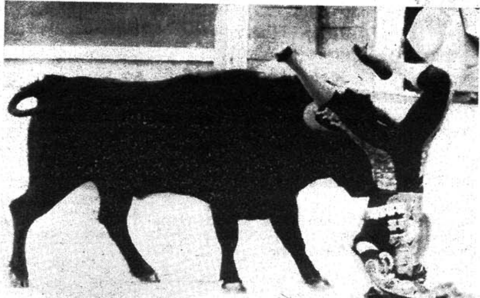
Не важко здогадатися, що цим «але» є ядерна зброя, розташована на нашій території. На брифінгу в прес- центрі для іноземних журналістів в американській столиці так і було заявлено: денуклеаризація відіграватиме важливу роль у діалозі. Україна, підписавши Лісабонський протокол, зобов'язалася ратифікувати Договір СНО і приєднатися до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. А тому, що жодна з цих цілей не досягнута, наголосив офіційний представник держдепартаменту, У. Крістофер «матиме згадану проблему основним питанням порядку денного з метою рухатись до цієї цілі».

Тим часом, коментуючи останні дебати в українському парламенті з приводу проблем національної безпеки, американська преса не надто оптимістично висловлюється з приводу можливих результатів відвідин Києва держсекретарем США. «Всього за п'ять днів до приїзду У. Крістофера Президент Л. Кравчук різко змінив тон, заявивши, що Україна може зберегти деяку частину ядерних озброєнь колишнього СРСР, а також звинувативши Захід у недостатній фінансовій допомозі для демонтажу 176 стратегічних ракет», — пише «Нью-Йорк таймс». На думку ж впливової «Вашингтон пост», слова керівника Української держави, можливо, є навіть «попереджальним пострілом» у бік держсекретаря, який знову тиснутиме на Україну. Чи справдяться ці передбачення? Відповіді чекати недовго. До понеділка.

Ігор ГРУШКО.

Погляд

Що наше життя — то гра...

Стара, як світ, і невичерпна, як життя, пристрасть темпераментних іспанців до кориди. Й життя кожного тореро — то тільки гра для тисяч жадібних до кривавих видовищ мешканців півдня.

На знімку: цього разу вся ця «акробатика» закінчилася благополучно — тореадор не постраждав.

Фото ІТАР-ТАРС.

Жарт номера

Де б взяти таку точку опору, щоб поставити все на своє місце?

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Почуте мимохідь

ГОРОБЦІ

— Діду, а чому на вас горобці сідають?
— Вони звикли до цієї куфайки. Я її зняв з опудала.

ВЛОМИВ НОГУ

Поміж сусідів:
— Іван вломив ногу, злазячи з горища.
— А що в нього там?
— Сулія.
— Отже, поліз без закуски.

ЩО СТАЛОСЯ!

— Що сьогодні сталося дідові? Зранку кричав на подвір'ї: «Депутате Явдохо! Вимкніть мікрохвон, бо розвалю трибуну разом з платформою!»
— Нічого дивного. Їм нарешті полагодили телевізор.

СТОСОВНО ЗАРПЛАТИ

— Кажуть, зарплату збільшать.
— Нам?
— Ні, тим, хто каже...

ЧУДОВА ПАМ'ЯТЬ

— Та й добря- яче ми, Степане, вчора погуляли. Не пам'ятаю, як і додому втрапив. А ти пам'ятаєш?
— Звичайно... А де ми були?

ЗВИЧКА

— Діду, а чому це твоя кобила щоразу тут стає?
— Тут колись корчма стояла.

Почув Григорій ПАСТЕРНАК.
Чернігівська область.

Коментар фейлетоніста

ВРЯТУЙМОСЯ СКАРГАМИ!

або Як подолати бюджетний дефіцит

НА ТРЕТЬОМУ році існування незалежної держави окремі національно свідомі її громадяни помітили цікаву метаморфозу. Якщо донедавна, коли йшлося про економічну реформу, з наших високих трибун здебільшого кивали на далекий Захід, то тепер ми дедалі частіше послуговуємося досвідом найближчого зарубіжжя.

Ні, безумовно, певних успіхів наші найближчі сусіди досягли. Хоча б тому, що таки потроху просувають економічні реформи. У той час як ми досі вирішуємо, що і як робити, нагадуючи медика-практиканта, котрий спершу розпатрав пацієнтові живіт, а потім лишень почав думати-гадати, що, власне, треба робити далі?

А пацієнтові, себто нашій економіці, вже і зовсім зле — лише з початку року зростання цін сягнуло 1065 відсотків, грошової маси — у тринадцять разів, інфляції — до 50 відсотків на місяць.

Ці, прямо скажемо, похмурі цифри, що їх навів днями у нашому парламенті голова правління Національного банку Віктор Ющенко, навряд чи здивували пересічного громадянина, котрий уже звик до танку нулів на цінниках. А от план подолання такої ситуації, запропонований головним банкіром держави, було сприйнято не без захоплення. Принаймні, у тій його частині, де йшлося про, за словами самого Віктора Андрійовича, «елементарні канали» поповнення державного бюджету.

Виявляється, за зізнанням шановного голови правління нацбанку, його «приємно здивував один з російських документів, що їм вводиться маса нових податків, у тому числі гербовий збір». Смисл цього збору у тому, що будь-який громадянин, котрий хоче звернутися до влади, повинен заплатити тисячу карбованців тільки за те, що лист його адресовано владі. А організація, відповідно — 5 тисяч... за сторінку.

От, виявляється, де воно, справжнє джерело, збагачення державного бюджету! Це вам не якесь скорочення дармового кредитування підприємств-банкрутів чи відміна чималеньких економічно необгрунтованих субсидій певним категоріям населення. Це — Клондайк.

Бо що не кажіть, а в усі часи скаржитися наші люди полюбляли. І хай навіть загальна кількість скарг нині істотно поменшала — перестали вірити скаржники у «вищу» справедливість, проте все одно пишуть. А що їм ще лишається робити?

Приміром кримчанинові ветеранові збройних сил В. Слабуці, котрого свого часу було відселено з місця, де проводили комунікації, а обіцяного житла не надано і досі? 124 звернення до різних інстанцій написав чоловік. А уявіть, коли б за кожне сплачував по тисячі. Та ще з індексацією. А скільки таких, як він?

Якщо ж урахувати, що чиновники наші надмірною увагою до листів і скарг населення себе ніколи не переобтяжували, а останнім часом і поготів, то грошики потекли б до державної скарбниці без, як то кажуть, додаткових витрат.

Тим більше, тут можна і навіть треба йти далі. Себто не пасивно чекати на скарги, а спонукати народи писати їх. Так би мовити, з метою поповнення державного бюджету зобов'язати всі керівні підрозділи діяти таким чином, щоб на них надходило якомога більше рекламацій.

Там водогін у цілому мікрорайоні відключити, тут — автобусні маршрути геть повідміняти, а де, як під час недавнього київського скандалу силоміць повиселяти людей з центру міста, передавши їхні помешкання комерційним структурам.

Словом, головним стрижнем державної політики на нинішньому етапі має стати масова організація скарг трудящих.

А якщо, приміром, визначити наш гербовий збір не в тисячу — у 10 тисяч купонів за скаргу? Виходить, для того, щоб покрити бюджетний дефіцит нашої держави, котрий з початку року вже становить 3266,8 мільярда карбованців, треба лише, щоб кожний з п'ятдесяти двох мільйонів громадян України протягом календарного року писав приблизно по 17 скарг на день. І все!

Щоправда, у чималої кількості наших співгромадян кишені і так доста спустошені двома роками реформи а ля «шок без терапії» і їм може просто забракнути коштів на гербовий збір. Не біда. Даємо ж ми, зрештою, цільові дотації на транспорт, м'ясо, вугілля? То чому ж не дати ще одну дотацію — на скарги?! Раптом хоч завдяки цьому економіка оздоровиться?..

Тимофій ПРОКОПЕНКО.

Міні-проза

СОВІСТЬ

Виявилося, що у Олега Тимофійовича нема совісті, ані краплини! Так-так, не будемо говорити — коли, де і з якого приводу, але його на людях на весь голос так і назвали — без-со-віс-ний!

Олег Тимофійович прийшов додому, ліг на диван і задумався. Як же так, все у нього є: машина, гараж, двоповерхова дача, чотирикімнатна квартира, відеомагнітофон, дружина, породистий пес, жерстяна бляшанка з доларами, а совісті, виходить, нема!

Олег Тимофійович рознервувався, не на жарт розсердився, скочив з дивана і заходився телефонувати.

Спершу знайомому директорові універсаму, потім на автозаправку, далі зубному технікові, тоді — народному депутатові, здійняв на ноги Филимоненка, Мордюкова, Суповія...

І що ви собі думаєте?

Зробили, все влаштували!

Вранці наступного дня в обласній газеті на першій сторінці стояла величезна стаття, з якої випливало, що другої такої совісної людини, як Олег Тимофійович, на всьому білому світі більше не знайти.

Коротше кажучи, виявилося, що тепер у Олега Тимофійовича вже є геть усе, в тому числі і совість!

Олександр ПЕРЛЮК.
Кіровоград.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

Рукописів не повертаємо.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311202.

1, 3, 6, 7 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».